

Unelmaduunissa opittava ei lopu kesken

TEKSTI // **TAINA KIVELÄ** KUVAT // **OLLI HÄKÄMIES**

Nokian Internal Audit Manager Paula Niemi on löytänyt arvojaan vastaavan työyhteisön. Ammattikurssien lisäksi eväitä tehtävään on antanut mentori ja NLP-koulutus.

HÄVETTÄÄ. Olen tehnyt melkein kahden vuosikymmenen uran sisäisessä tarkastuksessa, ja huomaan syyllistyneeni ammattikuntamme usein kohtaamiin ennakkoluuloihin. Ja muutama muuhunkin kaupan päälle. Vaikka en ilmaisut luulojani ääneen, on haastateltava ne havainnut. Hänen mukaansa NLP herättää usein negatiivisia reaktioita, joiden taustalla ovat luulot tietojen sijaan.

– Se, että NLP on huuhaata on yhtä totta kuin se, että sisäinen tarkastaja on nutturapäinen kyyli, sanoo **Paula Niemi** ja hymyilee ystävällisesti.

Unelmatyössä

Nutturaa hänellä ei tietenkään ole, vaikka pitkät hiukset sen sallisivat.

Olemme juuri käyneet läpi Niemen pitkän, monipuolisen ja vakuuttavan tutkintoluettelon ja työuran. Hän on kertonut löytäneensä Nokialta unelmatyön, joka on samalla hyvin vaativa.

Asioiden hallinta ei riitä, myös ihmishuone- ja vuorovaikutustaitojen on oltava kunnossa.

Osaaminen karttunut kokemuksen ja opiskelun kautta

Paula Niemi vahvistaa sisäisen tarkastuksen kansainvälisen kattojärjestön IIA:n vuositutkimuksen tulokset. Niiden mukaan sisäisessä tarkastuksessa tarvitaan ennen kaikkea analyttistä ja kriittistä ajattelua sekä viestintätaitoja.

Lisäksi pitäisi osata IT, riskienhallinta, tietomassojen analyysit, laskentatoimi sekä toimialan erityispiirteet. Myös yrityksen liiketoiminta pitäisi ymmärtää.

Ennen sisäiseen tarkastukseen siirtymistään Paula Niemi teki yli kymmenen vuoden uran muissa tehtävissä. Työkokemus taloushallinnon prosesseista ja niiden kehittämistä antoi hyvän lähtökohdan nykyiseen työhön.

SAP-toiminnanohjausjärjestelmään sekä SOX-kontroleihin – joiden tavoitteena on varmistaa tilinpäätöksissä raportoidun taloudellisen ja muun tiedon oikeudellisuus – liittyvästä osaamisesta on paljon hyötyä Nokian tapaisessa kansainvälisessä talossa.

– Näissä tehtävissä oppii hyvin sisäisen valvonnan ja tarkastuksen välisen eron, joka yhä on useille asiakkaillemme mysteeri, jatkaa Niemi.

Ikuinen oppija hyödyntää blogeja ja twiittejä

Monien kollegojensa tapaan Niemi on opiskellut koko elämänsä ajan. Hän valmistui tradenomiksi vuonna 2001. Sen jälkeen hän on hankkinut monenlaista taloushallinnon tehtävissä tarvittavaa lisäkoulutusta ja tutkintoja.

– Sisäisessä tarkastuksessa olemme aitiopaikalla, josta näemme yli organisaatiotierojen ja voimme miettiä kokonaisuutta, sanoo Paula Niemi.

Hän hyödyntää aktiivisesti sisäisen tarkastuksen globaalien kattojärjestö IIA:n monimuotoista tiedotus- ja koulutustarjontaa netissä. Järjestön puheenjohtajan Richard Chambersin videot, blogi ja twiitit ovat hänelle tuttuja. Niiden seuraamista hän suosittelee muillekin.

– Olen löytänyt niistä vastauksia moniin ajankohtaisiin kysymyksiin ja pulmiin sekä tukea omille ajatuksilleni ja pohdinnoilleni.

Ammattikurssi avasi uuden työn perusteet

Sisäisen tarkastuksen molemmat kottimaiset ammattikurssit ovat Niemen ansioluettelossa mukana. Näistä ensimmäinen, STAK I, osui uralle oikeaan aikaan.

Uuden ammatin perusteet – standardit, COSO-malli, raportointi – vahvistivat uskoa työn tarpeellisuuteen ja omaan onnistumiseen. Myös tutustumisen kollegoihin – verkottuminen – oli Niemen mielestä hyödyllistä.

Paula Niemi on kokenut äskettäin suoritetun NLP-kouluttajan tutkinnon erittäin hyödylliseksi. NLP eli neurolingvistinen prosessointi on ajattelutapa, tutkimussuuntaus ja joukko työvälineitä, joiden avulla voi mm. oppia ymmärtämään vuorovaikutustilanteita, luomaan hyvän kontaktin toisiin ihmisiin ja saamaan viestinsä ymmärretyksi.

Hanki hyvä mentori

Niin ikään työssä oppiminen on osoittautunut hyödylliseksi. Antoisimpana osana Niemi pitää mentorointia.

– Myös esimiesten ja työtovereiden tuki kuuluu hyvän työyhteisön oppimiskulttuuriin. Jos saisinta alalle tuleville vain yhden neuvon, olisi se mentorin hankkiminen.

Hänen omensa oli saada mentorikseen kansainvälisesti kokenut ja pitkän uran tehnyt johtaja, jonka vetämän yksikön kanssa sisäinen tarkastus tekee yhteisiä hankkeita.

– Hyvä mentori on aidosti kiinnostunut valmennettavansa ammatillisesta kasvusta sekä valmis suoraan ja rehel-

liseen vuoropuheluun, kuvaa Niemi toimivan suhteen lähtökohtia.

Hänen mukaansa NLP taas antaa eväitä haastaviin vuorovaikutustilanteisiin, oman ja muiden käyttäytymisen parempaan ymmärtämiseen.

Panostus viestintätaitojen kehittämiseen kannattanut

Ennen Niemi saattoi ajatella, että onpas hankala ja ikävä ihminen, kun joku ymmärsi hänen esittämänsä toimintaa parantavan suosituksen itseensä kohdistuvaksi arvosteluksi reagoiden sen mukaisesti.

– NLP ohjaa pohtimaan reaktion syitä ja miettimään, miten voisin muuttaa tapaan kommunikoida niin, että viestini ymmärretään oikein. Sen avulla pystyn myös motivoimaan itseni aikaisemmin haastaviksi tai jopa epämiellyttäviksi kokemiini tilanteisiin, hän kertoo.

Äskettäin läpikäydyllä NLP-koulutuksella on Niemelle suuri merkitys.

– Ilman sitä olisin ehkä viime vuosien YT-kierrosten ankeimpina hetkinä hakeutunut muihin tehtäviin. Onneksi näin ei käynyt, sillä nyt viihdyn uudessa tehtävässäni todella hyvin, hän miettii.

Nokialaisuus on suuri ylpeyden aihe

Yhteinen arvopohja on Niemelle tärkeä työmotivaation lähde. Hän haluaa ja voi olla ylpeä nokialaisuudestaan. Jo vaihto-oppilaana Pariisissa hän sai tilaisuuden kertoa professorille ja opiskelijakollegoilleen Nokian olevan suomalainen yritys.

– Tämä tieto hämmästytti kovasti, Nokiaa pidettiin japanilaisena yrityksenä, muistelee Niemi.

– Oikeudenmukaisuus on minulle tärkeä asia. Haluan myös, että työssäni voin vaikuttaa siihen, että yritys menestyy ja toimii eettisesti kovassa kilpailussa.

Sisäisen tarkastuksen vaalittava yhtiön identiteettiä

Hän myös uskoo vahvasti työntajansa parempaan tulevaisuuteen.

– Markkinajohtajasta haastajan asemaan siirtyminen on tuonut muassaan

myös hyvää: näyttämisen halun ja vahvan tahdon tehdä maailman parhaita tuotteita.

Tehokkuus, vastuuntunto ja kuuntelu kuuluvat Niemen mielestä nokialaiseen identiteettiin, ja näitä asioita myös sisäisen tarkastuksen tulee työssään vaalia ja vahvistaa.

– Parhaimmillaan teemme työtä, joka tuottaa lisäarvoa yritykselle ja auttaa tavoitteiden saavuttamisessa. Olemme aitiopaikalla, josta näemme yli organisaation rajojen ja voimme miettiä kokonaisuutta.

Tehokkuuden parantaminen on keskeinen tavoite

Keskustelemme hetken riskeistä ja siitä, pystyykö sisäinen tarkastus priorisoimaan työnsä niiden mukaisesti.

Richard Chambersin esittämät tutkimustulokset ja työn realiteetit ovat Niemelle tuttuja; strategisten riskien hallinta on yrityksen menestykselle olennainen asia. Silti sille alueelle suunnattujen tarkastusten määrä on vähäinen.

Niukat voimavarat on usein keskitettävä alueille, joilla tulokset näkyvät selvästi ja nopeasti.

– Tehokkuutta tuetaan prosesseja parantamalla, ja varmistamalla työhön sopiva ohjeistus ja sen noudattaminen, Niemi konkretisoi.

Kansainvälisten säännösten edellyttämät kontrollien testaukset kuuluvat myös pakollisena Nokian kaltaisen yrityksen toimintaan.

Väärinkäytösten selvittäminen palkitsevaa

Väärinkäytösten selvittäminen on globaalissa organisaatiossa osa arjen työtä.

– Väärinkäytökset ovat aina ikäviä asioita. Niiden selvittäminen on silti paitsi tarpeellista myös palkitsevaa työtä. Oikeus tapahtuu joko niin, että epäily osoittautuu aiheelliseksi tai niin, että syyttömien maine puhdistuu. Työn tulokset, eli taloudelliset säästöt ovat myös helppo osoittaa, Niemi kertoo.

Ennaltaehkäisevän työn hyötyjä sen sijaan on vaikea mitata. □